

ljuben človek ne more oporekati. V štirih nižjih dvojezičnih razredih se bode pač vsak učenec toliko priučil nemščini, da bode mogel vstopiti v čisti nemško višjo gimnazijo. Mi mislimo, da bi se na ta način več storilo za priučenje nemščine, kakor po nasprotnem potu, ki je sedaj tako priljubljen učni upravi in ga zagovarjajo nasprotniki naši. Včeraj je poslanec celjskega mesta mnogo govoril o zatiranju Nemcev na Spodnjem Štajarskem. Kaj je pa navel da bi to dokazal? S čim on hoče dokazati, da je naša stranka pritiskala Nemce v Celju ali jih še pritiska in oziroma kaj je prejšnja vlada ukrenila v tem oziru? Jedno stvar sem že omenil, namreč, da so se neki poslovenili uradniki v tamošnjih državnih uradih. Nadalje je gospod poslanec omenjal, da se je poslovenila zemljiška knjiga. Ta stvar pa ni s slovenskim uradovanjem v nobeni tesni zvezi, če se že hoče govoriti o poslovenjenju zemljiške knjige. Slovensko prebivalstvo na Spodnjem Štajarskem je zahtevalo in še vedno zahteva, da se mu pisma pri notarjih napravljajo v jeziku, katerega razume, t. j. v slovenščini. Če je pa pismo spisano v slovenščini, je čisto naravno in potrebno, da se vknjiži, kar obsega dotično pismo, ne besede več, pa tudi ne manj. Jaz torej ne razumem, kako se more govoriti o poslovenjenju zemljiške knjige. Nemškim strankam se vknjižijo njih stvari tako, kakor so se poprej, slovenskim strankam, katere zahtevajo slovenska pisma, se pa vknjižijo v slovenščini, kakor želé. O poslovenjenju zemljiške knjige torej ni nobenega govora. Slovenskim strankam se je le to dovolilo, kar se odreči ni moglo. Da je gospod zastopnik celjskega mesta tudi štajarski deželni poslanec, bil bi slišal obširne zaprave o tej stvari v deželnem zboru štajarskem, ki so privedle tako daleč, da se je bilo slenilo, da se naroči deželnemu odboru, naj se pritoži pri najvišjem sodišču. Ne vem, se je li to zgodilo ali ne, ali prepričan sem, da ni pričakovati uspeha, če se je to zgodilo.

In poslovenjenje okrajnega zastopa v Celju? — Da, gospoda moja, tukaj je pa nekaj posebnega. Ta skupščina je imela nemško večino, dokler ni razsodilo upravno sodišče, da celjski hišni posestniki ne smejo več voliti v skupini veleposestnikov. Tako je kakih 70 nemških volilcev izpalo iz volilnega seznama. S tem je bila odločena večina okrajnega zastopa. Da bi se to moglo imenovati poslovenjenje okrajnega zastopa, ne verjamem. Nemški živelj je v tem zastopu v znatni manjšini in gospod tovariš baron Hackelberg, ki je tudi član te skupščine, bode gotovo priznal naši stranki, da kot večina nepristransko postopamo. Torej ni utemeljeno, to zadevo okrajnega zastopa označevati za zatiranje Nemcev. Sprememba v sestavi tega okrajnega zastopa opira se pred vsem na dejanske obstoječe razmere, na katere se bi morala ozirati vsaka vlada, ako hoče biti pravična, naj ji potem že stoji na čelu grof Taaffe ali svetlost knez Windischgrätz. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Petindvajsetletnica župnikovanja č. gosp. Franca Pintarja v Št. Jerneju pri Konjicah.

Lepa je Šentjernejska župnija. Bela cerkva na hribčku se daleč po Dravinjski dolini vidi in tudi zre na visoko zeleno Pohorje. Posebno lepo in veselo bilo pa je na tam hribčku v ponedeljek, dne 7. maja. Topiči, mlaji in pritrkovanje zvonov oznanjevali so svetu že v nedeljo zvečer, da se Šentjernejčani pripravljajo na neko posebno slovesnost. Res, bila je posebna in redka slo-

vesnost, vesela za celo šentjernejsko faro, za celo Konjiško dekanijo.

Te dni je namreč minilo 25 let, kar so zdanji g. župnik, Franc Pintar, prejeli za pastirsko palico te fare in pastirujejo na tem hribčku že celo četrt stoletja. Dovolj uzroka tedaj, da se hvaležni farani veselijo in ob taki priložnosti svoje veselje in ljubezen do svojega voditelja dejansko pokažejo. Šentjernejčani rešili so častno svojo nalogo! Prekrasno so ovenčali župnišče, cerkev in zvonik, postavili tik zvonika dva velikanska mlaja in prepregli ju z lepimi vencii, ter postavili več raznobarnih slavolokov s primernimi napisii. In ljudij, teh se je zbralo nepričakovano število. Od vseh stranij je vrelo verno ljudstvo, da vidi ta dan č. gospoda srebrnožupnika, od vseh stranij župnije prihajala so belooblečena dekleta, da s tem bolj povzdignejo slovesnost.

Ob 10. uri začeli smo se iz župnišča pomikati v slovesnem obhodu proti cerkvi. Gospoda srebrnožupnika, obdanega od 12 duhovnikov domače dekanije, katerim so se pridružili še č. g. Kolar, rojak šentjernejski, pozdravila je s krasnimi besedami učenka, z besedami, ki so nam, kakor č. gosp. župniku privabile solze v oči. Zahvalila se je gospodu župniku za sv. krst, za pripravo na sv. birmo, za jedernati poduk, druge sv. zakramente vredno prejemati in zvesto hoditi po potu za Kristusom. Obljubila je v imenu hvaležnih součenk, da hočejo zdaj in ko odrastejo, držati se neomahljivo odkazane jim poti in tako svojemu pastirju stare dni poslajšati, sebi pa večno srečo zagotoviti. Pozdravila je gospoda srebrnožupnika deklica »Križevske družbe« srčno želeč, naj bi »naš mili pastir učakali se zlate in še demantne sv. maše v Št. Jerneju«. Jedna izmed 30 belooblečenih družic zahvalila se je navzočemu veleč. gospodu J. Vohu, dekanu konjiškemu, pa tudi vsem č. gg. duhovnikom, da so prišli v Št. Jernej to svečanost povikšat. V znamenje hvaležnosti podarila so dekleta slehernemu gospodu lep šopek iz svežih cvetlic. Č. g. slavljeneec zahvalivši se dekletom za njihov pozdrav, jih ganjenim srcem opominjajo, belo obleko, znamenje sv. nedolžnosti ohraniti neoskrunjeno in luč sv. vere ohraniti vedno gorečo, kakor so plamtele ta dan sveče v rokah »križevskih deklet«.

V hod v cerkev bil je zares veličasten, vreden zvestega namestnika božjega. Belooblečena dekleta, duhovni, otroci, cela fara, to združenje je veselo, oh, ko bi le tudi pred sodnika šli tako veseli! (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Ravno se drži, da bodeš zdrav!

Da je človek ravne rasti, da se lepo nosi in drži, je veliko vredno, bodi-si vojak ali duhovnik, gospod ali kmet, moški ali ženska; zatorej poslušajmo, kaj so g. Boštjan Kneipp v neki družbi o tem govorili.

Kakor je treba mlado drevo h kolu privezati, da se ravno, po koncu drži in rase, tako je tudi treba pri otrokih, kakor tudi pri odraslih na to gledati, da se ravno, po koncu držijo. Za zdravje je mnogo na tem ležeče, kako se po navadi kdo nosi ali drži. Vsled slabega držanja se človek ravno tako lahko sključi, kakor vsled napačnega oblačenja ali mehkužnosti. Posebno stariši, pa tudi učitelji ne morejo nikoli zadosti skrbeti, da se njih otroci, primeroma njih učenci, natornega, ravnega držanja privadijo. Kdor dosti piše, bode redko kedaj obe rami jednaki imel, posebno če mehke kosti ima, kar je pri otrokih vselej navadno. Pomilovanja vredno je, kako se otroci in tudi mladi ljudje po višjih

šolah zveržijo. Koliko jih je, ki pridejo iz višjih šol, ki komaj še govorijo, ali pa so sušični na pljučih. Nikdo ne bo tajil, da je temu večidel krivo vedno naprej nagnjeno, sključeno sedenje, ker se v prsni organi ne morejo spodobno razširjati in razvijati. Zato stariši in učitelji, ne zanemarjajte te opombe pri mladih ljudeh, in vadite jih tudi pri pisanju, risanju itd. ravno se držati!

Tudi če hodiš, hodi ravno, po koncu se držeč, ne pa, da bi glava naprej nagnjena bila, kakor bi velo visela. Prsi morajo prosto dihati. Dobro je tudi za ravno držanje, da roke na hrbet položiš, nekoliko časa jedno, potem pa drugo. S tem so tako rekoč pljuča prisiljena, da ko hodiš, vsaj primeren prostor imajo. Če se natorno neprisiljeno ravno držiš, je najboljšo. Ni treba, da bi človek umetniško stopal in korakal, kakor pav; to bi bilo smešno. Če se kdo malomarno, sklonjeno drži, lahko se ga sušica ali jetika ali kaka druga bolezen loti, posebno če se k temu mehkužnost ali neprimerna hrana pridruži. Kdor se v mladosti privadi, po koncu se držati, bode tudi pozneje tako navajen. Dobro držanje je tudi za tiste veliko vredno, kateri morajo mnogo govoriti. Človek se vsega privadi. (Konec prih.)

Buče.

Buče sadimo v začetku meseca maja, navadno v koruzo, in zahtevajo dobro zemljo. Za seme moramo odbrati najlepše in največje seme. Če hočeš veliko prav debelih buč, napravi tako-le: Po njivi se skopljejo jamice, katere se z dobrim kompostom napolnijo. Jako dobro gnojilo je iz stranišč, izpod svinjskih hlevov ali pa dobro segniti gnoj.

Samo ob sebi se razume, da se na gnoj ne sme saditi, temveč gnoj se s prstjo posiplje in na vrhu seme vsadi.

F. P—k.

Gospodarski stroji ali mašine.

Ker nimamo domačih tovarn, ki bi vse gospodarske stroje izdelovale, smo primorani nekatere stroje od tujih tovarn ali tvrdk naročiti. Ravno pri kupnji strojev je treba največje previdnosti; pa ker naše ljudstvo prerado ptujcu verjame, bilo je že mnogo kmetov od brezvestnih agentov goljufanih. Dovoljujem si Vam, slovenski gospodarji, to-le svetovati:

Če misliš kupiti kak stroj ali mašino, kupi vselej pri poštenem domačem slovenskem trgovcu. Pošten trgovec ti bo dal stroj tudi na poskušnjo. Ne zaupaj neznanemu tujemu agentu, če ti tudi lahke plačilne pogoje ponuja. S podpisom, da kupiš kaj od tovarne, se ob enem tudi podvržeš tamošnji sodnji, in če do kake tožbe pride, bode te tovarnar ali tvrdka tam tožila, kjer stanuje, postavim v Gradcu, na Dunaju ali v Pragi.

Tovarne prodajejo proti gotovi plači po 30 % ceneje, kakor je cena v cenikih. Marsikateremu gospodarju stoji rezni stroj ali mlatilnica v kakem kotu nerabljen, ker se je kaj malega potrla ali pa se težko goni. Če se kak del potere, tedaj zadostuje, da se dotična številka ali črka tovarni naznani, in poštena tovarna novi del pošlje.

Stroji se morajo pogosto z dobrim oljem (polovico čistega laškega in polovico petroleja) mazati, večkrat vsi kotli osnažiti, in noži pri rezalnicah se najlozje s pilo pojstrijo ali nabrusijo. Pri vsakem stroju je treba previdnosti, da se komu nesreča ne zgodi. F. P—k.

Sejmovi. Dne 12. maja na Starih Sv. gorah pri Podsredi, na Planini, v Slovenjem Gradcu, v Središču in pri Sv. Janžu blizu Arnovža. Dne 15. maja v Ločah, v Sošanju, v Mozirju, pri Sv. Emi, na Laškem, pri Sv. Duhu pri Lučanah, v Lučanah, v Ljutomeru in Maren-

bergu. Dne 16. maja v Vojniku, v Št. Ilju v Slov. goricah, na Pilstanju in na Bizeljskem. Dne 17. maja pri Sv. Heleni pri Slivnici, pri Sv. Marjeti na Pesnici in pri Malinedelji. Dne 18. maja na Črni Gori.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Slov. pevskega društva) odbor je razposlal poverjenikom note ter nabiralne pole. Prosimo tem potem vse poverjenike, rodoljube in prijatelje slovenske pesmi, da vsak v svojem krogu deluje za prospeli in razvoj društva. Opaževali smo, žal, lansko leto neko mlačnost in popustljivost, posebno kar se tiče nabiranja letnih doneskov. To je povzročilo, da se je blagajnica precej skrčila in da nam letošnje slavnosti, pri kateri se obhaja desetletnica društva, ne bode menda mogoče v tistem okviru obhajati, kakor to zahteva ugled in dostojnost društva, ki ima toliko prijateljev. Nečemo tožiti ali očitati posameznim slojem našega narodnega razumništva, da si imamo prav britke izkušnje. Toliko pa lahko rečemo, da, če se tega društva in smotra, kateri je po društvenih pravilih podlaga društvu, trdno ne oklenemo in ne držimo, bode naš prapor kmalu padel in zaspanost bo zavladovala v celem vrsti. Še je čas, da se temu izognemo. A treba je napeti vse sile. V prvi vrsti naj se nabirajo letni doneski, katere so nekateri že dolžni za nekaj let. V drugi vrsti treba je, da se pevkinje in pevci prav pridno vežbajo. Natančneje podrobnosti o vspredu slavnosti javili bomo svoj čas.

Iz Gornje Radgone. (Vračko poslanec?). Kakor sem zvedel, hvalil se je orehovski prerok pri razdeljevanju knjižure «Slovenski Gospodar in slovenski kmet»: »vidite in preglejte, kako sem jo zasolil tem gospodom! Ko bi jaz bil vaš poslanec, ne bi se delale take postave, ki so za kmeta slabe. To bi bilo vse drugače; jaz bi vam bil poslanec!» Tedaj to je, kar te miče, moj ljubi Vračko? To grozdje bode vendar nekoliko previsoko za tebe. Jaz te sicer še iz prejšnjih časov poznam, ko si komandiral orehovske «bauern-fererjerje». Že tedaj nisi bil skromen. Ali ti ne zadostuje, da si «hotmon» orehovskega «feierhera», saj imaš vendar zadosti podložnikov, s katerimi lahko skoro cele noči prepiješ. Tedaj s svojo knjižuro si hotel vodo skaliti, zato se štulji v njej Slovenca in zato obljubiš, slovenskim kmetom biti odrešenik, da bi potem v skaljeni vodi ribico, kak mandataček za državni ali deželni zbor ujeti mogel. Zaradi tega tvoja velika skrb za kmete, da, tako si ti misliš odrešenje kmetov! No, no, moj ljubi Vračko, ni slaba misel, če bi imel zmognosti za to, ali teh ti manjka vseh, in takega poslanca, ki bi samo v Gradcu sedel in zijala prodajal ter samo svoje dijete (zaslužek) v žep spravljaj, si zavedni ljutomerski in gornjeradgonski volilci vendar ne bodo izvolili. Meni se res vidi, dragi Vračko, da se ti že meša; idi k sodnji, saj si z vsemi gospodi tamkaj dober znanec in prijatelj in daj si svoje možgane preiskati in idi potem v nemški Fehring k tistemu «künstnemu» padarju, da ti bolne možgane izreže, če jih kaj imaš, in če prideš sicer v Gradec, pa ne v deželni zbor, ampak v — norišnico. Tedaj da ti kratko povem, za poslanca si vendar preneumen in si se premalo naučil, to si vendar pred kratkim sam izkusil, ko so te za prve stavke, ki si je s teško «mojo» s pomočjo tebe vrednih prijateljev skoval, precej kašigali. V deželnem zboru se ne govori tako, kakor v kaki krčmi pri poličku vina v družbi veselih znancev. Glej, poslanec mora pred vsem vsaj eden jezik pravilno govoriti, ti pa ne znaš ne slovenski, ne nemški, ker to nemško zlobudro, ki jo ti govoriš, ne bode nihče razumel. Kako pa bodeš potem